

av elva ledamöter i nämnden akademien utse fyra, humanistiska sektionerna i Uppsala, Lund och Stockholm samt lärarrådet i Göteborg en var, de teologiska fakulteterna tillsammans en och regeringen två. Vitterhetsakademien skulle alltså ha lika många representanter som de humanistiska avdelningarna vid universiteten tillsammans. Då motionärerna vänder sig emot denna ordning kan de åberopa av flera akademiska myndigheter redan förut framställd kritik. Enligt motionen skulle blott två eller högst tre representanter för akademien få säte i nämnden.

Denna ändring i regeringsförslaget synes starkt påkallad. Vitterhetsakademien är icke på långt när så representativ för svensk humanistisk forskning som de humanistiska avdelningarna. I akademien inväls i regel endast äldre professorer; i det hela tillämpas vid inval anciennitetsprincipen, något tempererad genom favorisering av fornforskare. Någon åldersgräns för ledamotskap är icke stadgad. Följden härav är att av akademins femtio ledamöter över hälften är pensionerade från sina professurer eller andra vetenskapliga tjänster; endast tre ledamöter är under femtio år. Hur orimlig akademins tilltänkta särställning är framgår kanske bäst därav att ingen av de nu fungerande professorerna i litteraturhistoria är medlem; även i t. ex. historia och statskunskap står flertalet verksamma universitetslärare utanför akademien. Men vad som fordras av den nämnd som skall utdela anslagen är framför allt kontakt med yngre forskare och modernt inriktad forskning. Därför framstår motionärernas krav — liksom yrkandet på en åldersgräns på 65 eller 70 år inom akademien — som högst moderat; akademien får även enligt denna ståndpunkt en särställning som snarare betingas av tradition än av saksakal.

14/3

Till främjande av humanistisk forskning

skulle enligt regeringens förslag anslås ett årligt statligt bidrag av 600.000 kr.; till detta kommer en ränteavkastning av humanistiska fonden på 250.000 kronor för år. Beloppen skall enligt förslaget användas bland annat till understöd åt enskilda forskningsarbeten, reseanslag och anslag för publicering av vetenskapliga arbeten. Om förslaget värde i det hela torde alla vara ense; det kompletterar på ett nödvändigt sätt den föreslagna ökningen av befattningar vid universitet och högskolor.

På en punkt, som upptagits i en av professorerna Andrén och Holmbäck väckt motion, verkar emellertid förslaget betänkligt. Det gäller anslaget administration. Enligt Vitterhetsakademins ursprungliga yrkande skulle akademien i den anslagsutdelande nämnden besätta sex av tolv platser. Då detta yrkande stötte på opposition retirerade akademien; enligt dess sista förslag, som godtagits av regeringen, skulle